

ሃይለ ገብረስላሴ

እንደምን ቆያቹ ተመልካቾቻችን ዛሬ ስለ ሻለቃ ሃይለ ገብረስላሴ ላጫወታቸው። ሃይለ ገብረስላሴ ሚያዝያ 10 ቀን 1965 በአሴላ፣ በኦሮሚያ ክልል አርሲ ተወለደ። ሃይለ የኦሎምፒክ እና የዓለም ሻምፒዮን ሲሆን። ሁለት የኦሎምፒክ የወርቅ ሜዳሊያዎችን በ10,000 ሜትር፣ እና በተመሳሳይ ርቀት አራት የዓለም ሻምፒዮናዎችን ማሸነፍ ችሏል።

ከ1500 ሜትር እስከ ማራቶን በሁሉም ርቀቶች ታላላቅ ዋናጫዎችን አሸንፏል። በሙያው 27 የአለም ሪከርዶችን የሰበረ ሲሆን በብዙዎች ዘንድ ከምን ጊዜም ታላቅ የርቀት ሯጮች አንዱ ነው ተብሎ ይታሰባል።

ኃይሌ በኢትዮጵያ አርሲ ግዛት ውስጥ በአርሻ በታ ካደጉ አሥር ልጆች አንዱ ነበር። በየቀኑ 10 ኪሎ ሜትር በባዶ እግሩ ወደ ትምህርት ቤት ይሮጥ ነበር፣ የትምህርት ቤት መጽሃፍቱን ይይዝ ነበር። ኃይሌ የመጀመሪያው የሩጫ ውድድር የ1,500ሜ. ምንም እንኳን ከሌሎች ተፎካካሪዎች ቢያንሱም በፍጥነት ጀምሯል እና ማሸነፍ ችሏል። ይህም እሱ (እና ሌሎች) በችሎታው እንዲደሰቱ አድርጓል። ከዚያም በሩጫ ላይ የበለጠ ለማተካር ወሰነ. በወጣትነቱ ታላቅ የሩጫ ጀግና የነበረው በ1960 የኦሎምፒክ ወርቅ ያሸነፈው ኢትዮጵያዊው አበበ ቢቂላ ነበር።

በአለም አቀፍ ትዕይንት ትልቅ ስኬት የተገኘው እ.ኤ.አ. በ1992 የጃኒየር የአለም ዋንጫን በ5,000ሜ እና በ10,000ሜ. በቀጣዩ የውድድር አመት ኃይሌ በከፍተኛ ደረጃ በተቀላቀለበት የመጀመሪያ አመት የ10,000ሜ. ሻምፒዮንነቱን በሽቱትጋርት አሸንፏል።ኃይሌ በዚህ ርቀት አራት ተከታታይ የዓለም ዋንጫዎችን – 1993፣ 1995፣ 1997፣ የመጨረሻውን የዓለም 10,000 ሜትር ሻምፒዮንነቱን በ1999 በሴቪል አሸንፏል።

እ.ኤ.አ. በ 1995 በትራክ ላይ የበላይነቱን ቀጠለ እና በሁለቱም የ 5,000 እና 10,000 ሜትር የአለም ክብረ ወሰን ዝቅ አደረገ ። የመጀመሪያው የኦሎምፒክ ስኬት በ1996 በአትላንታ ሲሆን በ10,000 ሜትሮች ወርቅ አሸንፏል።ኃይሌ በ 10,000ሜ. ሻምፒዮን ለመሆን ስለተደረገው ጥረት 'ኢንዱራንስ' በተሰኘ ፊልም ላይ እንደራሱ አድርጎ አሳይቷል። እ.ኤ.አ. በ2000 ኃይሌ የ10,000 ሜትር ክብረ ወሰንን በተሳካ ሁኔታ በመጠበቅ ሶስተኛው ሰው ብቻ ሆነ (ከኤሚል ዛቶፔክ እና ከላሴ ቪሬን በኋላ) ታላቁን ፖል ቴርጋትን በትንሹ 200 ሜትሮች ላይ ባጋጠመው ፈንጣዝያ አሸንፏል። በኋላም ይህንን ከ5,000 ሪከርዱ ጋር በሙያው ካደረጋቸው ነጥቦች አንዱ እንደሆነ ተናግሯል።

“ንጉሱን መለስ ብለህ ተመልከት፣ የስራህ ዋና ነገር ምን ነበር? አንደኛው ሲድኒ 2000 [የኦሎምፒክ የ10,000ሜ. ሻምፒዮንነቱን አስደማሚ በሆነ ውድድር ከኬኒያዊው ፖል ቴርጋት ጋር በማስቀጠል እና በ1995 በዙሪክ 5,000ሜ. ያ ምሽት አስደናቂ የዓለም ክብረ ወሰን ነበር። ያን ምሽት በእውነት እየበረርኩ ነበር ማለት እችላለሁ።”

እ.ኤ.አ. በ2001 ኃይሌ ርቀቱን ከፍ በማድረግ በአይኤኤኤፍ የግማሽ ማራቶን ውድድር አሸንፏል። የመጀመሪያውን ማራቶን በ2002 በለንደን ያጠናቀቀ ሲሆን በዚያም ሶስተኛ ሆኖ አጠናቋል። ነገር ግን ኃይሌ አሁንም በትራክ ላይ ያተኮረ ነበር እና በ2004 የአቴንስ ኦሊምፒክ በ10,000 ሜትሮች ሶስት ተከታታይ የወርቅ ሜዳሊያዎችን በማስመዝገብ የመጀመሪያው አትሌት ለመሆን ሞክሯል። ሆኖም ከኦሎምፒክ ጨዋታዎች ጥቂት ቀደም ብሎ ጉዳት አጋጥሞታል ይህም ልምምድ እንዳይሰራ አድርጎታል። በፍጻሜው ደግሞ በሃገሩ ልጅ - ቀነኒሳ በቀለ ግርዶሽ 5ኛ ወጥቷል። ከ2004 ኦሊምፒክ በኋላ ሀይሌ ትኩረቱን በማራቶን እና በጎዳና ላይ ሩጫዎች ላይ ነበር። እ.ኤ.አ. በ 2007 የበርሊን ማራቶንን በአዲስ የዓለም ክብረ ወሰን - 2:04:26 - የአለም ክብረወሰን በማቀጥላው አመት (2008) በተመሳሳይ የበርሊን ማራቶን ወደ 2:03:59 ዝቅ ብሏል። እ.ኤ.አ. በ 2008 በቤጂንግ ሌላ የኦሎምፒክ ሜዳሊያ ለማግኘት ተስፋ አድርጓል ። ሆኖም ከማራቶን ውድድር ለመውጣት የወሰነው በአየር ጥራት ላይ ስጋት ስለደረበት ነው። በ10,000ሜ 6ኛ ሆኖ አጠናቋል። በኋላም አንዳንዶች እንደሚፈሩት የአየር ጥራቱ መጥፎ ባለመሆኑ ማራቶንን ባለማድረጋችን ተጽጽቻለሁ ብሏል።በ40 ዓመቱ ኃይሌ አሁንም በውድድር ውስጥ ማሸነፍ ችሏል። እ.ኤ.አ ኤፕሪል 2013 ኃይሌ 40ኛ ዓመቱ ሊሞላው ገና በሺየና የግማሽ ማራቶን ውድድር 1 ሰአት አንድ ደቂቃ በሆነ ጊዜ አሸንፏል። ኃይሌ በ40ኛ ዓመቱ ልምምዱንና ውድድሩን ለመቀጠል ያለውን ጉጉት ማቆየት እንደቻለ ሲጠየቅ መለሰ።

"ታውቃለህ, ምንም ሚስጥር የለም. በስልጠና ወቅት ሁል ጊዜ በጣም እጠነቃቃለሁ ። ሁሉም አትሌቶች ሶስት ነገሮች ያስፈልጋቸዋል፡ ቁርጠኝነት፣ ዲሲፕሊን እና ታታሪ ስራ። ያለዚያ ለረጅም ጊዜ መኖጥ ከባድ ነው ። "

ኃይሌ ቀላል የሥልጠና ፍልስፍና አለው። በተረጋጋ ፍጥነት ጠንክሮ ማሰልጠን። በወር አንድ ወይም ሁለት ጊዜ የአራት ሰአት ስልጠና ብቻ እንደሚሰራ ተናግሯል። በእንጦጦ አዲስ አበባ ማሰልጠን ይወዳል ምክንያቱም በ 3,000 ሜትር ከፍታ ላይ ለረጅም ርቀት ሩጫ ተስማሚ ነው።